

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 8C/267/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7814208666
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Dušáková
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2015:7814208666.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava, sudkyňou JUDr. Jarmilou Dušákovou, v právnej veci navrhovateľa: BL Telecom collection, s.r.o., so sídlom Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, IČO: 47 150 513, právne zastúpený: advokátska kancelária SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., Šoltésovej 14, Bratislava proti odporcovi: C. L., narodený XX.XX.XXXX, bytom D. XX, XXX XX D., o zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 128,82 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd žalobu zamietá.

Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa pôvodne podaným návrhom, ktorý bol tunajšiemu súdu doručený dňa 05.05.2014 pod sp. zn. 8C/157/2014 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal odporcu zaplatením sumy 523,57 Eur istiny spolu s 9,00 % - 9,25 % ročným úrokom z omeškania z dlžnej sumy za obdobie od 03. 05. 2011 do zaplatenia, z titulu neuhradených faktúr za poskytnuté služby elektronickej komunikácie, v zmysle Zmluvy o pripojení a jeho dodatku, uzavretou medzi navrhovateľom a odporcom dňa 17. 06. 2010 za obdobie mesiacov máj až júl 2011 vrátane a apríl 2012, v úhrnnej výške 394,75 Eur a zmluvnej pokuty vo výške 128,82 Eur. Keďže odporca žalovanú sumu riadne a včas neuhradil a doposiaľ dlžnú sumu nevyrovnal, navrhovateľ trval na žalobe v celom rozsahu. Zároveň sa domáhal úrokov z omeškania, ako aj trov konania.

Rozsudkom č. k. 8C/157/2014-46 zo dňa 08.07.2014 tunajší súd rozhodol o časti nároku navrhovateľa, pričom zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľovi v mesačných splátkach sumu 394,75 Eur istiny s 9,25 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 297,66 Eur od 4.6.2011 do zaplatenia, s 9,25 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 49,29 Eur za obdobie od 4. 7.2011 do zaplatenia, s 9,00 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 47,80 Eur za obdobie od 4.4.2012 do zaplatenia. Súd konanie o zaplatenie 128,82 Eur s 9,25 % ročným úrokom z omeškania od 29. 1. 2014 do zaplatenia zároveň vylúčil na samostatné konanie, v ktorom rozhodne aj o trovách tohto konania. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňom 20.08.2014.

V zmysle vyššie uvedeného, predmetom tohto konania je už len nárok navrhovateľa na zaplatenie sumy vo výške 128,82 Eur s príslušenstvom z titulu neuhradenej zmluvnej pokuty a náhradu trov konania.

Svoj návrh odôvodnil navrhovateľ tým, že na základe Zmluvy o pripojení (ďalej len „zmluva“), uzavretej medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom dňa 17.06.2010 poskytoval právny predchodca navrhovateľa od účinnosti zmluvy odporcovi služby elektronickej komunikácie, najmä umožnil odporcovi

uskutočňovať a prijímať hlasové hovory prostredníctvom prideleného telefónneho čísla, udržiaval telekomunikačnú sieť nepretržite v prevádzkovom stave, poskytoval odporcovi servisné služby a ďalšie služby, v zmysle Zmluvy a Všeobecných podmienok. Odporca sa zaviazal riadne odoberať služby elektronickej komunikácie a to najmä uskutočňovať a prijímať hlasové hovory prostredníctvom prideleného telefónneho čísla a platiť za ne riadne a včas dohodnuté poplatky. Povinnosťou odporcu preto bolo v prípade nedodržania zmluvných povinností voči právneho predchodcu navrhovateľa uhradiť zmluvnú pokutu, ktorej výška bola dohodnutá v Zmluve/Dodatku o pripojení. Účelom dojednania o zmluvnej pokute bolo naplnenie funkcie zmluvnej pokuty ako paušalizovanej náhrady škody na strane právneho predchodcu navrhovateľa, ktorá mu vznikla v dôsledku nesplnenia záväzku voči právneho predchodcu navrhovateľa. V uvedenom prípade bol teda odporca sankcionovaný za to, že nedodrжал konkrétne určené povinnosti, ktoré mu vyplývali zo Zmluvy o pripojení, resp. Dodatku k Zmluve o pripojení a Všeobecných podmienok, a to povinnosť uhrádzať cenu za poskytnuté služby a povinnosť zotrvať v zmluvnom vzťahu počas doby viazanosti.

Vo veci súd nariadil pojednávanie, ktorého sa navrhovateľ nezúčastnil, svoju neúčasť však ospravedlnil a súčasne súhlasil, aby súd vec prejednal a rozhodol v jeho neprítomnosti. Z písomného podania navrhovateľa, doručeného súdu dňa 27.01.2015 ďalej vyplýva, že na podanom návrhu trvá v celom rozsahu. Ešte v pôvodne vedenom konaní sa navrhovateľ v podaní doručenom tunajšiemu súdu dňa 07.07.2014 vyjadril, že zmluvná pokuta nezabezpečuje dlh odporcu, ale zabezpečuje benefity, ktoré poskytol právny predchodca navrhovateľa odporcovi. Právny predchodca navrhovateľa poskytol odporcovi v prípade 24 mesačnej viazanosti na základe zmluvy o pripojení program služieb Relax 60 za zľavnený mesačný paušálny poplatok 355,80 Sk (11,81 Eur) s DPH, pričom štandardná cena uvedeného programu služieb bola 439,10 Sk (14,58 Eur) s DPH. Celková výška poskytnutej zľavy v prípade zmlúv o pripojení bola 66,48 Eur. V uvedenom prípade odporca nebol sankcionovaný len za to, že nezaplatil splatné faktúry, ale predovšetkým aj za to, že tým, že nesplnil svoju povinnosť riadne a včas uhrádzať cenu za poskytnuté služby, bola jeho SIM karta vypojená z prevádzky, čím odporca porušil aj povinnosť zotrvať v zmluvnom vzťahu po dohodnutú dobu viazanosti, keby by prostredníctvom platieb za poskytnuté služby po dobu viazanosti postupne splnil svoj záväzok, ktorému zodpovedal protizáväzok právneho predchodcu navrhovateľa poskytnúť odporcovi program služieb za zľavnenú cenu.

Odporca s návrhom navrhovateľa nesúhlasil a trval na svojej výpovedi z pôvodného konania. Nesúhlasil s tým, aby ho súd zaviazal k zaplateniu zmluvnej pokuty, pretože on tento stav úmyselne nezapríčinil, nakoľko faktúry uhrádzal riadne a včas až do doby, kým nebol hospitalizovaný v nemocnici. Nakoľko sa nachádzal v kóme, uviedol, že v tom období faktúry neboli včas uhradené, ale zároveň dodal, že v tom čase ani on telekomunikačné služby nevyužíval. Vyjadril sa, že o zmluvnej pokute v čase uzatvárania zmluvy vedomosť nemal. Ohľadne jeho nedoplatkov a neuhradených faktúr sa vyjadril, že tieto v plnom rozsahu uznal, na základe čoho súd rozhodol v pôvodnom konaní rozsudkom pre uznanie a tieto spláca v pravidelných mesačných splátkach. Ako uviedol, jeho nepriaznivý zdravotný stav naďalej pretrváva, je čiastočným invalidným dôchodcom a poberá dôchodok vo výške okolo 130 Eur mesačne. Finančne mu vypomáha jeho mama, u ktorej býva a zabezpečuje mu aj stravu, nakoľko pre svoj nepriaznivý zdravotný stav nemá možnosť sa zamestnať.

Súd sa oboznámil okrem písomného vyjadrenia navrhovateľa a vyjadrenia odporcu aj so Zmluvou o pripojení, Dodatkom k zmluve, identifikačnými údajmi účastníka pri uzavretí zmluvy, pripojeným spisom tunajšieho súdu sp. zn. 8C 157/2014, rozsudkom zo dňa 08.07.2014 právoplatným dňa 20.08.2014, neuhradenými faktúrami, podrobným mesačným výpisom ako aj ďalšími listinnými dôkazmi, ktoré sú súčasťou pôvodného spisu.

Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že návrh navrhovateľa nie je dôvodný a opodstatnený, čo do zaplatenia zmluvnej pokuty, resp. náhrady zmluvnej pokuty do výšky spôsobenej skutočnej škody uplatnenej v predmetnom konaní navrhovateľom v sume 128,82 Eur a preto návrh zamietol a zároveň aj s poukazom na neprijateľnú podmienku zmluvy v súvislosti s vymáhanou zmluvnou pokutou a to s poukazom na ustanovenia §§ 544 ods. 1, 2, 3, 545a, 53a, 53 ods. 5 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej „OZ“).

Podľa ust. § 544 ods. 1, 2, 3 OZ, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty, alebo určený spôsob jej určenia. Ustanovenia o zmluvnej pokute sa použijú aj na pokutu určenú pre porušenie zmluvnej povinnosti právnym predpisom (penále).

Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Ustanovenia o zmluvnej pokute sa použijú aj na pokutu určenú pre porušenie zmluvnej povinnosti právnym predpisom (penále).

Podľa ust. § 545a OZ, neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, súd prihliadne aj na výšku škody, ktorá porušením povinnosti vznikla, a na to, o koľko zmluvná pokuta presahuje rozsah vzniknutej škody.

Rozsudkom Okresného súdu Bardejov č. k. 4C/174/2011-21 zo dňa 30.11.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 23.5.2012 č. k. 3Co/26/2012 bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne aj vo veci Okresného súdu Bardejov zo 6.12.2011 č. k. 4C/162/2011-28 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 15.3.2012 č. k. 16Co/32/2012-46.

Podľa ust. § 53a ods. 1 OZ, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach určil za neplatnú, z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Ustanovenie § 53a OZ je dôsledkom transpozície smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), ktorá v čl. 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok: „Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.“

S ohľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie, by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov: "Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok." (čl. 6 ods. 1 smernice). Ustanovenie čl. 6 ods. 1 sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytnúť v režime pravidiel verejného poriadku (uznesenie Súdneho dvora C-76/10 POHOTOVOSTĚ/Korčkovská, bod 50), teda pravidiel, na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať.

Ustanovenie § 53a ods. 1 OZ zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 OZ; absolútna neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav navyše zákonom

explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EÚ a práva EÚ na ochrane práv spotrebiteľa. Zákaz používania vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku, a preto nemôže ísť len o čiastočnú neplatnosť zmluvnej pokuty. Súd ako orgán členského štátu EÚ je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex offio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a OZ). Plnenie z takejto podmienky navyše vždy zakladá bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 1 OZ ; „z neplatného právneho úkonu“). Navyše zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného zmluvného dojednania nemožno zmoderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Zníženie zmluvnej pokuty podľa všeobecného ustanovenia § 545a OZ sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty.

Zákaz ďalšieho používania neprijateľnej podmienky v demokratickej spoločnosti, by mal byť samozrejмый a rešpektovaný subjektmi práva ipso facto. Ak existuje zákonná povinnosť zdržať sa protiprávneho konania (v podobe používania neprijateľnej zmluvnej podmienky) je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude právnou povinnosťou rešpektovať a od spotrebiteľov nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi, majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke. Takéto - prirodzene anticipované konanie - je nielen prejavom rešpektu k právu, k hodnotám právneho poriadku a zásadám súkromného práva, ale osobitne prejavom konania v súlade s dobrými mravmi (§ 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z.) a v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti (§ 2 písm. u) zákona č. 250/2007 Z. z.).

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu. Aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom (porov. rozsudky Mostaza Claro, C 168/05, bod 25, Océano Grupo Editorial SA C 240/98-C 244/98).

Súd na základe vykonaného dokazovania aj z vyššie uvedených dôvodov zamietol žalobu na zaplatenie zmluvnej pokuty, keďže v danom prípade sa jedná o neprijateľnú zmluvnú podmienku uplatňovanú v rozpore s ustanovením § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Pokiaľ by navrhovateľovi bola spôsobená škoda, ktorá zodpovedá hodnote dotácie do zariadenia, mal by navrhovateľ prípadne nárok na náhradu škody vo výške poskytnutej dotácie.

Súd je toho názoru, že navrhovateľ v konaní nepreukázal, že by mu odporca spôsobil škodu ako to predpokladá ustanovenie § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Predpokladom vzniku každej občianskoprávnej zodpovednosti je protiprávny úkon, spôsobenie škody a príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a škodou. Navrhovateľ v konaní nepreukázal, že by mu vznikla škoda protiprávnym konaním odporcu. Z vyššie uvedených dôvodov s poukazom na vyššie uvedené ustanovenia, súd rozhodol tak, že žalobu o zaplatenie zmluvnej pokuty v celom rozsahu zamietol.

Výrok o trovách konania sa opiera o ustanovenie § 142 ods. 2/ O. s. p., v zmysle ktorého ustanovenia, ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Navrhovateľ bol v pôvodnom konaní čiastočne úspešný, čo do výšky priznanej sumy 394,75 Eur s príslušenstvom, bol však neúspešný v časti zamietnutého nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty s príslušenstvom, preto súd o náhrade trov konania rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal s poukazom na vyššie citované ustanovenie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd Košice prostredníctvom tunajšieho súdu.

Podľa ust. § 205 ods. 1 OSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 OSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa ust. § 42 ods. 3 OSP, pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci.